

Nepodpisani se dopisati ne mogu. Preposlana mi plama bliske po 5 avci svaki rodak! Obitao od 8 ređaka stoji 60 aci, da svaki rodak vidi 6 noć, ili u sljedeću opštovanju na pogodno se upravljati. Novac se ištu poštarskom naputnicom (asergno pustalo) na administrativnu Nado Sloga! Imo, proximo i naši, biti potuvalja točno označiti.

Koncu list nedodjeljivo na vremenu, tako to je javni odpravljenje u otvorenu plamu, za koje se ne plaća poštarnina, niko se izvana napisati: Reklamacija.

Carevinsko veće.

Bog 1. decembra 1891.

Danas osam dana u večer obdržavala se je sjednica od 6. do 12^{1/2}. Razpravljalo se je o predlogu zast. Plenera, idućim za tim, da se kod najnižih razreda obrtnika ukine izvanredni prirez od 70 po sto. Usled toga predloga bi država gubila na dohodcima za budući godinu 1 milijun i 200 tisuća forinti; najniži obrtnici bi tim bili oslobođeni od prireza poprečno od 2 for. na godinu. Za državu je eva svota dosta znatna, za pojedino obrtnike nije velika, ali je ipak nešto, pošto se i malen prirez na maleno pribode težko plaća. Uz ovaj stav samu na sebi, ona je imala dobru svrhu, da se naime započne razteretiti one, koji su razmjerno provede obterčani. Svi uvidjaju potrebu razteretanja, odnosno boljega razdeljenja tereta, nego jedni, bar vele, bi htjeli, da se to kod svih razreda pučanstva istodobno provede, drugi pak, da nije moguće kod svih na jednom nego, da valju početi kod jednoga, po njihovoj misli, najpotrebnijega.

Ovo poslednje zagovarali su najodlučnije ljevičari, izmed kojih je predlog potekao i Mladočesi, a nisu se mogli protiviti niti njemački nacionalisti niti antisemiti. Priznali su i izrekli, da je predlog manjkav, al rekli su, da je bolje išta nego ništa.

Proti predlogu izrazili su se najodlučnije konservativci. Sam njihov načelnik Hohenwart, koj je redko govorio, uzeo je rječ, da pobije predlog. Proti predlogu je imenito za to, što se je u državnom finansijskom stanju posliednjih 12 godina, za vlast desnice, velikom mukom uvelo ravnotežje, što se nije više trošilo nego li dobiti, što se je dapaće izkazivalo posliednjih godina višak od kojega milijuna; konservativci veće, da to ravnojesje prestane, oni neće, da dr-

žava imade manjak. Reče također, da bi se moralo i kod drugih razreda pučanstva umanjiti prireze, a pošto se to nemoguće, on i njegova stranka je proti Plenerovu predlogu. To po mojoj glavi je tako, kako kad bi više ljudi bilo, koji su preveć obterčeni i netko bi želio bar jednoga razteretiti. Al dodje drugi, pak reče: kad nemože razteretiti sve, neća ni tog jednoga, neki i on i nadalje nosi svoj teret i svoje breme. Proti predlogu bili su takodje Poljaci, kojih poglavica Javorški predložio je, da se taj predlog izvrši na razpravu i izvještaj poreznom odboru i to zajedno sličnim predlozima vlade; a to je značilo ništa drugo, nego da se stvar za kojom im slike cede, vesoli su bili toga nenadnoga uspjeha, i već su mislili, da će oprahnuti sa vlaste ministar Steinbach a na njegovo mjesto sjeti Plener. (Kod toga predloga se je video nekakav dvoboj između dvojice.) Čehom (Mladočehom) nebi to baš drago bilo, al su bi reć dobro računali i izrekli već toga večera, da Plener neće dobiti ministarskoga portefija, i ako bude njegov predlog primljen. Bili su pako veseli, što su ljevičare odcipili imenito od Poljaka, i činili pokaziti, da vlast neima u vjeću stalne veće.

Pošto je još više govornika govorilo, i to osim imenovanih sve za predlog, medju njima dakako i izvještaj Plener, koj je "klerikalcem" (konservativcem) imenito Hohenwartu, predbacio, da su uvjeti bili proti svakom razteretajućem pučanstvu, došlo je oko pol noći do glasovanja, i to po imenovanju. Za predlog Javorškoga, da se stvar izvrši poreznom odboru, glasovalo je 126, proti njemu 166 za stupnika. Naravsko posliedica toga glasovanja bijaće, da se je predlog Plenerov u načelu primio, i da se je odlučilo preći u podrobnu razpravu.

Tim je doživila poraz vlada, kakva već dugo nije doživila, a s njom i njezini vjerni pristaši Poljaci, i još vjerniji konservativci. Za prve nije nikakva èudo, jer oni dobivaju milo

za drago. Al' čudno je, da se najblže izrazim, za konservativce, koji ližu batini onoga, koj jih tepe, odnosno koji na njem nemoj i nikakva obzira neuzimaju, koji njim daje onakve pljuske, kakove njim je dao dne 13. prošloga novembra. Svatko bi mislio, da su bar kakvu zadovoljstvu dobili, da su pod knikvom uvjetom glasovali, da su dali da njim se dade — al' od svega toga ništa. Oni idu bezuvjetno, u svih okolnostih, uvjet i u vatru i u vodu za vladu.

Ljevičari, koji su htjeli sami predlog zavrnuti, koji su samo prisiljeni vještaj poreznom odboru i to zajedno moralni razpravljati o predlogu, već sada, znajuće da neće tim ugodići vlasti, za kojom im slike cede, vesoli su bili toga nenadnoga uspjeha, i već su mislili, da će oprahnuti sa vlaste ministar Steinbach a na njegovo mjesto sjeti Plener. (Kod toga predloga se je video nekakav dvoboj između dvojice.) Čehom (Mladočehom) nebi to baš drago bilo, al su bi reć dobro računali i izrekli već toga večera, da Plener neće dobiti ministarskoga portefija, i ako bude njegov predlog primljen. Bili su pako veseli, što su ljevičare odcipili imenito od Poljaka, i činili pokaziti, da vlast neima u vjeću stalne veće.

Medutim već toga večera postavio je antisemita Pattai predlog k članu I. odnosne zakonske oslove, uslijed kojega bi se imalo nadomještiti onaj milijun i 200 tisuća forinti povisnjem poreza kod velikih obrtnika, kod onih, koji plaćaju 105 for. i više obrtnoga poreza. Taj predlog bio je postavljen neposredno prije govora grofa Hohenwarta, al' se ovaj nijes obazreo.

Slijedećeg dana je Pattai taj svoj predlog obrazložio. I on je kao i većina veće za to, da se raztoreti male obrtnike, al neće da se tim škodi državnim finansijam, te pokazuje način kako da se nadomjesti onaj milijun i

200.000, naime većim obterčenjem velikih obrtnika. Konservativac D. pauli polemizuje proti onom dielu Plenerova govora, u kojem je objedio konservativce, da su uvjet proti razteretajućem, i izjavlja u imu kluba, kom pripada, da će za taj predlog glasovati. Sad jedva su se ejtili, da valja ipak u druge dijale aduriti; u predvečer nisu se nit na Pattajev predlog obazrili, nit na što slično mislili. Peklo jih je što njim se je predbacilo, da su uvjet proti razteretajućem. A sad bih su za razteretanje jednili samo uz uvjet, da se druge obtereti, odnosno, da se nit novčića neumanjti vlasti, koju takodje nebijašo proti predlogu Pattajevu.

Proti predlogu govorili su ljevičari i Mladočesi, imenito za to, da se neima vlasti kužati novih života dohodarine, jer da jih ona već sama nadje; da se ima onaj manjak pokriti ne novimi prirezi, nego iz suviška u državnoj blagajni; a kad i tega nebi bilo, da bi se drugdje, najlakše kod vojske, moglo prištediti.

Zastupnik Fries predložio je, da se predlog Fattajev izvrši poreznom odboru na proučenje i skori izvještaj. O tom predlogu glasovalo se je ponimice, i bilo je zanj 153 glasa a proti 125.

Da je do takova razmjerja glasova došlo, doprineli su najveće Česi. Nešto njih je ostalo i glasovalo proti predlogu, većina pak je zapustila dvoranu. I dočin su u prodvečer prouzrokovali silan poraz vlade, i razdrojili Poljake i ljevičare, te pokazali, da neima stalne veće u vjeću, su oni sada ostavili na ciedilu ljevičare, imenito Plenera i prouzrokovali njim poraz, kakav su jedva očekivali. Oni su i u predvečer i tega dana pokazali, kako su znamenit činbenik u vjeću. Oni jedini izali su iz te horbe slavodobitini, sa reć bi proračunanim uspjehom.

Nadamo se pak, da će i našo često učiteljstvo podići svoj glas u prilog ovim svetim željum!

Prototeku su u istinu vremena, a da bi smjeli vjor u obču ni časak zanemarivati. Ta kad bi np. dojvok, kada čist i pravordan, noradeći ni vravna zla, mora da snaka mržnju, prezir, pogred i uvrđeđe od gorika od sebe? Zar sloboditi svaku ljudsку dostojanstvo, ugušiti svaku svoje uvjerenje, pa slijepo i pošlo ugajati svim njihovim zlitim stratinim, njihovoj zlobi i oholosti? Uglaviti im se, pušati, robovati? plaćati i najmanju pogodnost na ponijemom i ugašenjem same sebe? —伊利 so pridivniti kao i oni po mržnju odvratiti mržnju, osvetom, porugom, klevetom i svakim zlom?

* Učiteljstvo kotara Voloskog već je u svojoj konferenci dne 27 listopada i g. uvojilo predlog, naka bi odlučujući faktori kod nastavljanja novih čitanaka za hrv. pukške skole. Isti uvaži tako njegovo želje, kojim i donosili čitanak u ugovaranju, nja, a m-a tim i ovn, koja je zasima u singularnu na svjeđe različitim nazivom: "Čitanak uko uvojivo u stu učenju obvezuju takvih dlica, koja će uvojivo sadržavaju i izraditi podrijetlom učenju kršćanski ugovorati, a po mogućnosti i takovih, koja će uvojivo biti ugovorati za pedicu u istinu naše sv. vjere." — Predlog je radi kratko vremeno primijenjiv, bez doista i obrazloženja, ne znamo pod izvještajno, da je predragat, bio sprovan u službu potreba svoj prilog do skrivenosti dogovorati.

(Sljediti četvrti)

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nestoga sve pokvari". Nar. Pos.

Izazi svakog datuma u jednom arku.

Dopisi se nevravljaju sko i potiskuju.

Nobilijovanji listovi su neprimjena. Prodajeta s poštarskim stajom 5 for. za lokaj 2 for. na godinu. Razmjerno for. 1/2, i 1/2 na godinu. Izvančišno vilo poštarski

Na malo jedan broj 5 novčića.

Uredništvo i administracija nalaze se u Via Farusto br. 1.

Dakako, da je medju ljovičari zavladala silna pokunjjenost, pošto su jih zapustili u ovoj stvari i njomački nacionalci, i da su njihovo novino radnoga uspjeha — neuspjeha biesnile.

U sljedećih sjednicah, dne 26., 27., 28. novembra nastavilo i svršilo se je razprava s učanom i gospodarskom ministarstvom. Medju ostalim govorio je i za-stupnik Pfeifer iz Krškoga. Povoda su mu dale imenito tužbe na provo-luku strogost kod utjerivanja davaka. On je mjeseca junija radi toga vladu interpelovan. Vlada mu je i odgovorila. Zastupnik dokazuje, kako je taj od-govor bio osnovan na krivih podatcima, kako su više oblasti središnju vladu krivo obavjestile. Peć bi, da se to često zgadjaju, a neće se ili veće na-čina, kojim da se to zaprijeći i saznade pravo stanje stvari.

Danas je započela razprava o proračunu ministarstva za trgovinu.

Željeznička Trst-Poreč

III.

Donašamo punktacije sklopljenje između zemaljskog odbora u Poreču i tvrdku S o n d e r o p & d r u g . gledo gradnju ekonomičke željeznicu Trst (Sv. Sava)-Poreč uz garanciju pokrajine Istrre.

I.

Pokrajina Istra garantira približno 4% kamata i obroke amortizacije (polug izkazu odobrenog po zemljici, odboru) na priuralne zadužnice lokalne željeznicu Trst-Poreč do najvećega nominalnoga iznosa svih za-dužnica for. 2.370.000 koja svota ima se amortizirati za 40 godina u jedninskih obroci (for. 119.740) i to od otvaranja pro-weta željeznicu usprad.

Ako bi se proračunani trošak una-mije, snizio bi se raznopravno i iznos, koji ima pružati pokrajina.

II.

Interesirane obštine i dotični cestovni kotarski odbori ustupiće budava tveđki svoja zemljista, koje bi trebala željeznicu, i dopustiće bezplatnu porabu onih dio-lova kotarskih občinskih cesta, na koje bi se imale položiti tračnice.

Uzdržavanje u dobrom stanju svih dijelova cesta pada na tvrdku ili onoga, koji bi preuzeo promet ove željeznicice.

III.

Interesirane obštine dužne su dozvoliti tvrdki, koja će graditi željeznicu, da se za ceste gradnje bezplatno služi občinskim zemljistima i vodama, koje se nalaze u obsegu obštine, u koliko joj bude neob-hodno potrebno i bez štete — osobito po-gledom na vodu — dotičnih občinara, koji imaju pravo erpit vodu. Ako su obštine i tvrdka nubi složile, odlučuje zemaljski odbor.

IV.

Pokrajinski sabor Istro ovlašćuje svoj zemaljski odbor, da privoli na ugovor glede prometa, koji se ima sklopiti sa c. k. gospodarskom ravnateljstvom državnih željeznic i tvrdkom, koja ima graditi željeznicu Trst-Poreč, uz takve uvjete i uz takve postotke dohotka, koji nobi tečeli garantiju preuzeta od pokrajine, garantiju, koja neće smjeti nikad biti vuča od svote naznačeno pod I.

V.

Vodit će se točan račun o dohodajih željeznicu i o svotah, koje bi izdala pokrajina za platež kamata i obroke amortiza-cije, za cesto vrijeme, dok traju garan-jo. Ako bi čisti dohodak nadmalo svote garantiranu za kamate i obroke amortiza-cije, tada imaju se pokrajini poručiti one svote plaćene u time garantije i to do po-lovinu onoga iznosa, koji je veći od svote, koju garantira pokrajina.

VI.

Da se obvezodi interes pokrajine, ze-maljski odbor ima pravo odobriti kućeno projekto za gradnju i ovu nadzirati.

VII.

Zemaljski istarski odbor biti će za-stupan jednim odašljanikom u upravnom vjeću željeznicu i moći će sudjelovati kod ustanovljivanja tarifa.

VIII.

Tvrdka obvezuje se, da će, oslušavajući se na poziv c. k. ministarstva trgovine 7.

septembra 1890. br. 42447 od 1889. po-staviti studiju za željeznicu, koja bi ova pruga sružila sa prugom c. k. državne željeznicu u Istri i to od onih točaka, koje bi se, sporazumno sa zemaljskim odboru, pronašlo za najvhodnije.

Nacrt imala bi tveđka podstaviti u roku jedno godine dana, odakle bi bila otvorena pruga Trst-Poreč, a gradnja imala bi se investi za sljedeće tri godine.

IX.

Interesirano obdžno preuzimaju na seboj polovicu onih svota, koje bi morala po-krajica platiti pogledom na preuzetu ga-ranciju i naročito:

mjesta občina . . . . . postotaka dotič-
noga iznosa, ... postotaka dotič-
noga iznosa.

X.

Interesirani kotarski cestovni odbori tokom 10 godina, početkom godinu dana, odakle bude otvorena željezница, plaćati će zemaljskoj istarskoj zakladi sledeće po-stotke na izravne poreze u računavu državne kamate: cestovni odbor . . . . . postotaka

XI.

Po izmaku prve godine nakon zapo-čete gradnje željeznicu stvoriti će se bri-gam zemaljskog odbora rezervna zaklada za eventualno potrebu proučitvi iz pre-
zete garantije i to godišnjim prisotnim for. .... od strane zemaljske zaklade, koji
se ima umetnuti u zemaljski proračun, godišnjim prisotnim interesiranih obština, koji se ima umetnuti u občinski proračun i naročito for. .... za vjernost občiniu ... itd.

XII.

Ovu rezervnu zakladu upravljati će zasebno zemaljski odbor i dotični novac — u koliko neće ga se trebati za preuzetu garantiju uložiti će se u vrednostno papir, to ima narasti do "for. 100.000. Kad se postigne ova svota, tada preostaju prinosi zemaljske zaklade i mještih občina, koji se pak imaju opet ozivovratiti, ako bi se unamnjila rezervna zaklada. Prinosi ce-stovnih odbora imaju se u svakom slučaju plaćati teđajem svih 10 godina.

XIII.

O rezervnoj zakladi položiti će se svakogodine račun, koji će se priobeti saboru, interesiranim občinama i cestovnim odborom.

XIV.

Za sluđaj, da obštine i cestovni odbori neuplate prisosa, o kojih točno X, XI, XII. zemaljski odbor moći će na temelju zakona 24. decembra 1874 dekretirati na-mete.

XV.

Svota, koja bi ostala nakon što bi garantija prestala, razdišil bi se među zemaljsku zakladu, mještine obštine i cestov-
nog obraću.

Mještina obština Poreč za cesto vrijeme, dok traje garantija, održeo se občinskim nametima na dohodiranju, koja bi mogla pri-padati na željeznicu Trst-Poreč.

G O V O R

zastupnika Š u k l j e - t a proti izjavi mi-nistra Gaučića o njemačkom jeziku.

(Konac.)

Obično držim austrijsko ministre za cestovne zakone. Ovdje se modjutim raditi o bezprimjernoj površini prava, a ministar odbora zastupnika, koji ju apominje i su-mnjiči ga, da mu voć unaprijed pristranost u gruhi pripisuje oblastima. Govornik za-tim opisuje školsko stanje u Koruškoj; upozorjuje na ministrovu izjavu, da su raz-
ličita država upravila 33 pritužbe proti zemaljskom jeziku u pružajima na mini-starstvo nastave. Ministar nije ni riječ spo-mnjuju o sadržaju tih molbi, same je na-glasio, da ih je podnijet kataloško-političko-gospodarsko društvo u Celovcu. Mi-nistrove izjave o tom predmetu nesadržavaju ništa, osim običnih pristojbi. Na Slo-vencu se neće ni malo pomesti dati prijet-janjima i nasiljima. (D o b r o !) a u k l a-p-kanje u k l a-p-kanje i Š l o-v-a-n-e-n-i Č-e-s-k-o-g-o-v-e-l-o-p-s-j-e-d-a). Ministar-jo također govorio o nekom stalnom po-stupku, a tomu se i ja pridružujem, svim otvoreno. U svojemu odnosu sa svojim suradnjicima i Koruškoj uvek smo po-
osnivo radili. (S l o-v-a-n-e-n-i i M l-a-d-o-b-e-s-i o i d o-b-r-a-v-a-j-u). Braniti smo prava svoje narodnosti u smislu onoga ustava, na koji je njegova preuzvišenost prisegla, nu mi toga ništa ni malo osjetili u jude-
rašnjem njegovom govoru. (S l o-v-a-n-e-n-i i M l-a-d-o-b-e-s-i o d o-b-r-a-v-a-j-u). Zastup-nik Gragorac: Za to bi ga trobal po-

zvati predsjednik! Zaključna ministrova do-
zivljavanja održavaju istinu, koja je skoro sveobčno priznata; nu, protjerovan je oblik, u kojem ih je ministar. (P d o r razloži. Mi-nistar govori o značaju njemačkoga jezika; koji je pogodno potrebitim svakom narod-
brašenjem pobjeđiti, u Austriji. (Mi-nistrov
njepričeliči, njemačkou jeziku, mi-čelim, da su svj. prevezeli ljudi kod nas budu-puno vještih njemačkoni jeziku. Nu u kni-
govu savezu to stoji da u ustrojstvu pruža-
čekola u Koruškoj. Hoće li ministar, da avak, tko polazi korušku pučku školu, ta-
kodjer podpuno vješt bude i drugom je-
ziku u zemlji, naime njemačkom? Drži li,
da bez ono par njemačkih rječi, što su mi ih u skoli učili u glavu, nije kadur-
žiti soljak, koji u dalekoj alpinskoj kojoj dolini obradjuje svoju grudu zemlji? Tim ponizju školu do takove škole, gdje se lih jezile uči (S l o-v-a-n-e-n-i o d o-b-r-a-v-a-j-u). U obdo je neka zla klob oko to Austriju, a mi slovenski zastupnici čitimo ovaj ča-
njeno dojelovanje. Proljetas u se otvorile ove prostorije novo izabranoj narodnomu zaustupcu; tada nas je naš car i gospo-
dar pozdravio govorom i u njom nas po-
zivao, da se predhodno kanimo posobnih
težnja, bilo one koja mi drago narasi, a
da se posvetimo velikim zajedničkim po-
sljovom. Slovenski am se zastupnici oda-
zvali tomu pozivu iskrenom patriotskom odanošću. Mi smo se za dudo malo glasili u zadnju dobu, a ministar predsjednik će mi dopustiti, da mu jo požurivanje Slove-naca i posljednje vrijeće preuzročilo van-redno malo bezvrsnih ura. Nismo toga či-
tili luhkim srdecima. U težkoj se borbi na-
lazimo, a suspragnuti vješta posvina ulogu, što tu igramo u ovaj kuci, nju provadimo na pogibiju svoje popularnosti. (Tako je jo-
— s u s t r a n e S l o-v-a-n-e-n-a). Nalazimo se u vrlo težkoj borbi proti javnomu mjenju, koje svi slijive zahtjeva, da pro-
đemo u tubor Mladočeha. — Do sada smo odolijevali svim tih mavalama. Tu je mo-
dujutu mlađušu žuderašnu govor, to sa vla-
dine klipe slušaju dokazivanju, što no-
formalno daju potvrdu i pečat onim ku-
mećanjem, pod kojim mi trpić moramo, jer vele, da se Slovenec nečim u ničemu nadi na sadržaju vlasti, da slovenski za-
stupnici nešmiju zauzeti nikakvoga dru-
goga mjesta, osim na strani akrajne bo-
ziborne opozicije. Osim mnogobrojnih drugih zasluga, što ih dragovoljno dopu-
što, ministar nastave ima također za-
slugu, na koju bih naročio upozoriti njo-
ve životopise, zaslugu naime, što umije
osobitno uspijev u vis dići skrajne akraje. (V e-s-e-l-o-s-t kod M l-a-d-o-b-e-s-a). Staročeska stranka se je počela rasputati zvog one zlosretnog narednog o dilokaciji. To je nezbudno negredanje, koje je po-
vodom bilo mladočeskim izborom. Zatim je
ministar nastave zadovoljiti tim uspijevom, te mu se silom hoće imati kraj Mlado-
čeha također i Mladočevce, na mjesto
nas umjerjenih slovenskih zastupnika, koji
smo se izstroti i izrabili u službi za ovaj
svastav, kojim je prevrčim postalo tio po-
slijepje jučerašnjega govoru? Skromni za-
tjevi koruških Slovenaca, što ih je žud-
erši, na mjestu našem zaraženi, iz-
staviti okružju Lošinja i ostala zaražena
zemlja u pokrajini, kad je na luhkoj
glavnoj skupštinici zaključeno bilo, da se za
sua transm učenjem zaražena mjestu redon
dopust zamoli. — Predejednik u odgovoru razloži i na-
vede razloga zašto se je tako postupilo, jer da je naime izložbu drugih gospodarskih proizvoda ograničena bila samo na
Gorici, a da bi svega toga i nabilo sa 900
jer doznačenih u tu svrhu od pokrajinskog odbora, nobi se bilo dalje vido učiniti, k
tomu u razmaku od jedno samo godište
od Bečko izložbi nobi bila mogla naša po-
krajina što drugoga izložiti od onoga, što je vodje izložila. — Govornik žali što je
smo 300 za pokrajinski odbor u tu tuli
koristim svrhu doznači.

Pošto bi molbi stalnog odbora upravljenu na visoko c. k. ministarstvu gledio
sadržaj duthan u Fasani i Sicciole, mjesto kako je poznato već davao okužen-
tim učenjem, odbijena, to se jo isti ud-
bor ponovno obratio molbom na ministarstvo, da se u rečnih dvih mjeseci sudjeluju
duhans dozvoli. Govornik je opet i ovaj put prouzvodac proti ograničenju
molbe na našu dva mjesto zaražena, iz-
staviti okružju Lošinja i ostala zaražena
zemlja u pokrajini, kad je na luhkoj
glavnoj skupštinici zaključeno bilo, da se za
sua transm učenjem zaražena mjestu redon
dopust zamoli. — Predejednik u odgovoru
govori, da se ja u tom držalo zaključka
stalnog odbora, komu polak § 21. pripada
pravo u dogovorit s vlastom ili pokrajins-
kim odborom izraziti svoje mjenje o
zaključenih glavne sjednici.

Znamenita je bila također tračka točka do-
vremenog reda, u kojem se razpravljalo o od-
nosiću pokrajinskog gospodarskog vjeđa
prema pojedinim zadrugama. Da se točko
postigno njeni postupci i distri pregled o
stupnju i radinosti pojedinih kot. zadruga
pokraj. gosp. vjeđe predužile jo na glosa-
vanje: I. da svakog godište u janaru svaka
pojedina gospodarska zadruga predstavi
potreba gosp. vjeđe svome izložiće, radun i
inventar. 2. da rođivo svaka zadruga po-
sljavi propis zapisniku svake sjednice bilo
odvobrsko bilo glavno 3. podiži u tekstu u
godini izložajt i ranim rade svoga kro-
ne učinila i dogodilo do konca 1890. g.

Da godišnji izloži od ljevkinih do-
pusta i globu za poljodjelsko prekršaj, mještvo da se žalju u zemaljsku blagajnu
kao da se solje, budi ravn poslan poskr.
gosp. vjeđu koju će to avoto dišlit medju
zadrugo načinom kako ga bado zemaljski
sabor naradi.

U generalnoj debati, govornik dokazu-
ju naprošnost i nezadost razprava o tom
toli važnom predmetu, predložio je, da se
ta razprava odgođi i prospeti na zrolju i
tomeljiti po proučenje, baslušat o tom mje-
niju svake pojedinim zadrugama. Govornik
predlog bi dakako odbaciv. Za tim upra-
vio je govornik interpolaciju na vlastina
zastupnika vit. Elweshega, da izjavi mje-
niju vlasti u tom pitanju. Odgovor vlastina
zastupnika bio je taj, da neima nikakvih
posobnih instrukcija u tom poslu, ali da
kad bi htio izraziti svoje osobno mjenje,

niko saštao se u Vrbniku (čl. 12. listopada
18. članova i povodi broj govor).

U 10/7. sati pr. podne predsjednik

dr. Dinko Vitezović, "čvor" skupštinu, po-
zdravljajući prisutne članove i goste, u

svom rodnom mjestu. Tronutim glasom

napominje smrt mjestnog župnika i člana

zadruge popa Antuna Matančića. Skupštinari

u znak slavlja so se udžigu kliču: slava

mu! Napominje radostan dogadjaj, što si

je ove godine slaveni svit na gospo-
darstvenom polju ovjekuo lice i to izlož-
bom u Pragu i onom u Zagrebu, to se uša,
da će to blagovno uplivati i na naše go-
spadarstvene prilike. Spominje i drugi ža-
lostni dogadjaj, koji je zadržao naš otok,

buduće se pojavit "tršna u" i u naših

Vunturske obštine, a u menito u onih Urbanske i

Punturske obštine, pak ga za to vossi što

je u ovoj glavnoj-skupštinici i Punat-za-
stupan. Za tim prolazi na I. točku dnev-
nog roda.

1. Izvješće predsjednika o njegovom

djelovanju na glavnoj sjednici pokrajinskog

gospodarskog vjeđa.

Predsjednik, žaleo što o tom pro-
metu nije bilo obširnijeg izvješća u naših

novinama, napominje kako se jo ove godine

na novo inovano pređe u hrvatskoj

zadrugama i hrvatskoj gospodarskoj

zadrugama i hrvatskoj g

Tisak i naklada knjižare Luv. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu.

Upravo primisimo novi teđaj poznatog nam godišnjaka, koji i ove godine nije zaustavio sa svojimi predušćinama da sadrži osim kalendara za katolike, protestante, pravoslavne, židove i turke, upisne bilješku za svaki dan, bilježnico ljetstvo, poštarske i brojačeve ustanove, vučenje srednaka i podpunu najnovijih Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne, Hercegovine, Istre, Makedonije, Kranjske, Stajerske itd. Nadalje podpunu semantičku izpravljenju po službenim podatcima, za Hrvatsku, Slavoniju, Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu.

Zabavno podatak dne, koji je raznijen sa 46 slikom ličnosti i predjela same domovine, obiluju ove godine sa mnogo krasnijim i zanimljivim pripovijedkama, poslikanim i poučnim članicama, 14 ih ne broju.

Najma s toga sumnje, da će svi dozadanići kupci tog kalendara i nadalje ostati mu vjerni, a mi ih uvjeravamo, da će za taj mali novac (60 novč.) imati cikl zabačnik i prirodnici pri kuki.

Katolički kalendar, drugi tečaj Revne načne knjižare Hartmanova (Kugli i Deutsch) u Zagrebu, koja nas skoro svake godine iznenadjuje sa kojom osobitom novosću na polju literature, izdaje već preko godine „novi jedan kalendar“, koji zauzima pozornost svih katoličkih Hrvata, a to je „Mariju Bistrički katolički kalendar“.

Upravo izdali su i novi nakladnici drugi tečaj tog kalendara, koji je uređen po sveobuhvatnoj katoličkoj, i to tako ispoj i zauzimivo, da ga proporučano što toplije svakomu katoliku, koji ne želi zabavljati stivim čitajim, nepogrešljivim i bogoljubivim. Osim kalendara za katolike i pravoslavne imadu tu na svakoj strani kalendara na datoričnoj mjesto spadajuće izreku i citatu iz svetoga pisma itd. Nadalje: životopis župnika Kneippa, pripovjedice „Južnjačka Arapkinja“, istiniti crticu iz katoličkih minija. — Šijak i Licuni od Steva Šušnika. — Kardinal Lavigerie. — Lourdes u god. 1890. — Kuća naše draga Gospa u Loretu. — Kitice za srce i pošaljice. Od slika kojima je ovaj teđaj uređen upoznajmo: Franjo Gašparić, biskup i vikar nadbiskupije zagrebačke, Janko Pavlešić, biskup, Dr. Juraj Žerjavčić, župnik u Marija Bistriči, Dr. Stjepan Borosa, župnik kod sv. Marka u Zagrebu, O. Martin Nedić, Schatzian Kneipp.

K tomu dobiva svaki kupac „krasnu“ bojadisanu sliku Majke Božje Lourdeske. Neima sumnje, da će svatko, komu treba, posustgnuti za ovim liepićim i dobro uredjenim kalendaram, koji stoji samo 25 kr.

Z v e k a n. I l u s t r i s a n i ž a l j i v i k a l e n d a r za god. 1892. Evo trećeg tečaja zabavnog i žaljivog godišnjaka, koji će svakomu biti ugodno čitati. U ovom su tečaju mnogi vrlo žaljivi sastavci razrađeni sa 22 slike.

Kao svako tako i ovo godino izasao je nakladom rečeno knjižare (Kugli i Deutsch) Hrvatski Block koledar upravo krasno i ukrašeno izradjen, uričen sa slikama u narodnoj nosniji te panoratom grada Zagroba.

Pošalj svih troškova što su nakladnici u taj koledar uložili ipak je jestin i za svaki ured te privatnu kuću osobite propuske vrijedan.

Block koledar stoji samo 60 novč.

L i s t u i c n u p r a v e .

H. U. paroh, dr. Rieka f. 20. Občina Panut f. 8. M. J. Brgud f. 250. M. F. Bakar f. 1. I. S. D. Vukut f. 2. R. N. Unija f. 1. J. A. Oputija f. 3. B. A. Ljubiški f. 2. Crt. Boles f. 2. M. I. sv. Lovreč f. 5. P. P. Rieka f. 1. D. J. Buzet f. 7. L. Fr. Bulavica f. 2. D. I. Pula f. 2. V. M. Itakov f. 1. 25. V. J. Jurić f. 2. S. P. Valbreza f. 1. Danoh. But f. 2. Chel. Trat f. 3. Crt. Mrkopalj f. 2. Obč. Buzet f. 1. K. J. Jelčan f. 2. 250. L. J. Krkavčev f. 2. 50. M. M. Dragović f. 5. K. J. Pitjan f. 2. S. M. Pazin f. 2. M. A. Lubunica f. 5. P. M. sv. Ivanac f. 5. Ž. I. Savinjak f. 2. S. V. Pula f. 2. G. M. Kastav f. 20. L. A. Kopar f. 5. N. A. Vižinadž f. 2. F. F. Kopriv f. 5. R. M. Skrjelj f. 2. Skol. vlač. Volosko f. 2. D. A. Korkula f. 2. M. M. Novak f. 1. K. J. A. Trat f. 2. 50. I. M. Marković f. 1. S. G. Oprtija f. 1. R. L. Trat f. 2. S. J. J. Trat f. 5. B. P. sv. Maest f. 2. R. L. Vižinadž f. 1. B. J. sv. Lovrec f. 2. Oputija f. 2. 250. M. J. Novak f. 5. G. R. sv. Vital f. 2. Občina Podgrad f. 450. D. S. Trifun f. 5. K. F. Pronauta f. 2. 50. S. M. Pazariški f. 5. Gondrand Rieka f. 14. E. K. Trat f. 5. Obč. Kastav f. 4. S. I. Brno f. 15. Dr. A. Volosko f. 2. S. M. Kastav f. 5. Obč. Pazin f. 3. H. F. Kopar f. 1. 50. M. G. Lizičan f. 7. S. S. Oriovac f. 2. (Slied).

Lutrijski brojevi

Dne 21. novembra.

Trst	58	60	54	81	59
Budapest	65	84	79	88	71
Linc	57	73	21	65	68
Fiumeček	44	32	65	50	73

Dne 25. novembra:

Prag	43	68	58	81	64
Larin	70	10	27	72	69
Hermannstadt	85	48	5	48	8

Zahvala.

Osiguravajući zadružnu Croatia u Zagrebu izvolsjala je i ovo godine u blagotvorno svrhu našeg društva doznačiti nam svetu od 15 for. Mi se ovim osiguravajući zadružni Croatia što toplije na njom plemenitom daru zahvaljujemo.

Hrvatsko pripomoćno društvo u Beču
26. novembra 1891.

Predstnik:
dr. K. Kozlò
dvorci i sudbeni advokat.

Tajnik:
Franjo Vahčić
o. kr. članak.

Dr. Gustav Gregorin
otvoriti će svoju
odvjetničku pisarnu
u Trstu
dne 7 decembra t. g. Via
Dogana br. 7. II kat.

UZAJEMNO DRUŽTVO „La Mutua“

The Mutual Life Insurance Company of
N E W - J O R K

Najbogatije i najstarije osiguravajuće družtvo na svetu.

utemeljena 1842 na pukot u uzajemnosti.

Izmješnva zaklada

s 1. siječnjem 1891. for. 367 miliona

Austrijska podružnica po ministarstvu dozvoljena o tim izječašćima ostalim našim družtvom.

Koli zakonita kucešta tolije sruje putovanje premija austrijskoga postovanja ostaju učinjeni u Austriji.

Primjeri. 11-26

polica, koje sadrži izitku

Primjeri br. 1.

Polica br. 4451 tičuća se mješovitog osiguranja za 10000 dollara (for. 25000)

izitku suda. Izplaćena premija iznosi samo 5932,50 dollara dočim je onaj, koji ima pravo na tu izplatu, primio povrh osigurane svote od 10000 dollara također unijeli prihod 6052 dollara, ukupno dalco 16052 dollara (for. 50120).

Generalno ravnateljstvo za Austriju
U Beču, I. Lobkowitzplatz broj 1.

Zastupstvo za Trst, Primorje,
Dalmaciju i Trient u Trstu ulica:

Canal Grande br. 2.

Glavnom agencijom u Trstu upravlja
F. Tarabochia u uredu zastupstva,

Izložba pokušća i tapicerije, radionica

ANJELA DELPIN

ulica Torrente br. 32.

Enrico Rovere & Co.

Dne 25. novembra:

Prag

43

68

58

81

64

Larin

70

10

27

72

69

Hermannstadt

85

48

5

48

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8